

Alexejov sen

V dobe Sovietskeho zväzu dokázal ešte ako tínedžer čítať medzi riadkami v ateistických denníkoch, a tak sa zoznámil s kresťanskou vierou. Dnes má 33 rokov a je diakonom, ktorý by mal byť v júni vysvätený za kňaza. Alexej Jandušev-Rumiancev sníva o tom, že bude pomáhať svojej krajine ako katolícky kňaz.

31.10.2006

Alexej sa narodil v pravoslávnej rodine v St. Petersburgu, keď sa toto

mesto ešte volalo Leningrad. Doma sa mu nedostalo žiadnej náboženskej výchovy, ale naučil sa päť cudzích jazykov a vyštudoval za inžiniera a neskôr získal aj diplom v teológii a filozofii. Chce sa tiež naučiť po portugalsky, jazyk, ktorým sa hovorí vo Fatime. Po svojej kňazskej vysviacke by chcel zobrať svojich farníkov na púť na toto mariánske miesto, ktoré je tak úzko spojené so súčasným vývojom v Rusku.

Ako ste objavili svoje povolanie stať sa kresťanom a neskôr aj kňazom?

Je to dlhá história. Moji rodičia sú pravoslávni, ale nepraktizujú. Keď som sa narodil v roku 1973, môj otec si práve našiel prácu v sieti samoobslužných predajní a bál sa, že ak by ma dali pokrstiť – berúc do úvahy politickú situáciu v krajine v tých rokoch – mohlo by to ohroziť celú našu rodinu. Každý, kto sa chcel

dať pokrstiť, musel žiadať o povolenie, a táto informácia bola následne podávaná ďalej politickým autoritám a tajnej polícii. Po zvážení situácie sa moji rodičia rozhodli, že ma nedajú pokrstiť.

Takže vaša rodina nepraktizovala svoju vieru?

Správne. Moji rodičia síce verili v Boha, ale pre moju náboženskú výchovu nepodnikali nič mimoriadne. Dodržiavali niektoré tradície, išli do cerkvi niekoľkokrát do roka a v dome sme mali ikony, ale nič viac.

Ako došlo k tomu, že ste sa začali zaujímať o náboženstvo?

Sám od seba. Mal som 12 rokov, keď som sa začal zamýšľať nad vierou. Veril som, že existuje „Niekto“ – nie niečo-, na koho som sa mohol obrátiť. Jedného dňa som narazil na časopis „Veda a náboženstvo“, ktoré

vydávalo ateistické vydavateľstvo v bývalom Sovietskom zväze. Nikto takéto publikácie nečítal, ale bola to téma, ktorá ma veľmi zaujímala. Pripadalo mi to ako jediná možná cesta, aby som sa dozvedel niečo viac o náboženstve, a tak som si ten časopis predplatil a päť rokov som ho čítal spôsobom „medzi riadkami“.

Ako vyzerala taká ateistická propaganda?

V podstate všetky masovokomunikačné prostriedky boli zapojené do neustáleho boja s náboženstvom. Išlo o to, aby ľudia začali veriť, že cirkvi sa snažia udržiavať starú mytológiu, ktorá nemá absolútne žiaden vedecký základ, aby mohli kontrolovať myslenie ľudí, a tak ich oberať o peniaze.

Čo znamená výraz „čítať medzi riadkami“ daný ateistický časopis?

Nuž, mňa zaujímalo náboženstvo, nie ateizmus. Články, ktoré útočili proti náboženstvu, citovali pasáže zo Svätého písma a hovorili o Ježišovi a Cirkvi. Keďže som nemal prístup k žiadnym iným zdrojom, musel som si vystačiť s tým, čo som mal. Začal som si myslieť, že keď sa stále hovorí o niekom alebo o niečom zle, možno je to preto, že daná vec alebo osoba v podstate nie je vôbec taká zlá. To by mohlo platiť tiež o Opus Dei. Raz som videl aj knihu, ktorá strašne kritizovala maltézske rytierov. Autor nazval Opus Dei nebezpečnou organizáciou, a pritom popísal jej založenie, a dokonca udal adresu, na ktorej býval jej „vodca“. Tak som sa rozhodol, že tam napíšem a požiadam o viac informácií, ale to bolo až potom, čo som sa stal katolíkom.

Mali ste ako typický dospievajúci kritického ducha?

Keď sa pozriem naspäť, vidím, že to bol náš Pán, ktorý ma viedol po tejto ceste. Vedel som, že o týchto záležitostiach nemôžem s nikým hovoriť, tak som ich ani nespomínal, ale môj záujem ustavične vzrastal. Keď som mal 15 rokov, povedal som môjmu otcovi, že chcem sa dať pokrstiť v pravoslávnom kostole. Nenamietal, a dokonca skontaktoval svojho priateľa, ktorý bol pravoslávnym kňazom, a ktorý pracoval ako mechanik v Leningrade. Týmto spôsobom som mohol byť tajne pokrstený.

Ako ste vstúpili do Katolíckej cirkvi?

Práve preto, že sa o nej hovorili samé zlé veci. Chcel som sa o tom sám presvedčiť. V telefónnom zozname som sa našiel adresu katolíckeho spoločenstva v St. Petersburgu, ale ich kostol bol stále zatvorený. Po niekoľkých nevydarených pokusoch

sa mi podarilo stretnúť s týmto spoločenstvom, ale kňaz ma podozrieval. Domnieval sa, že som mladý KGB špión. V tých rokoch bolo všade plno špiónov. Ale keď ma videl často prichádzať do kostola, dohodol si so mnou stretnutie. Jedného dňa po svätej omši sme sa dohodli, že ho budem nasledovať na odľahlé miesto vzdialené od farnosti niekoľko blokov, aby sme sa mohli nerušene porozprávať. Bolo to v roku 1989, v dobe politickej nestability. A tak som po istej dobe prípravy požiadal o prijatie do plného spoločenstva s Katolíckou cirkvou.

Ale prečo Katolícka cirkev?

Ľudia sa so mnou často rozprávali o „cirkvách“ v množnom čísle. Ale ja som sa pýtal, ktorá je tá pravá. Skúmal som evanjeliá a videl som, že Ježiš založil len jednu Cirkev a že sa modlil za jednotu. Tiež som videl, že Kristus ustanovil sv. Petra za hlavu

tejto jednej Cirkvi. Ak je pápež Petrovým nástupcom, potom z toho logicky vyplývalo len jedno.

Čo nasledovalo potom?

Keď som skončil školu, zapísal som sa na Leningradskú univerzitu. Skončil som štúdium ako inžinier a začal som študovať dejiny Cirkvi a filozofiu Katolíckej cirkvi podľa sv. Tomáša Akvinského. Konečne som bol šťastný, že sa mi dostáva stála formácia. V tom čase som nadviazal kontakt s Opus Dei prekvapený nepriateľskou kampaňou, ktorá sa proti nemu spustila.

Aké boli vaše prvé dojmy?

Veľmi dobré. Stretol som sa s ľuďmi, ktorí nerobili žiadnu „propagandu“. S ľuďmi, pre ktorých kresťanská viera znamenala niečo jednoduché a hlboké zároveň. V Rusku naozaj potrebujeme objaviť evanjelium práce, spoznať Boha v obyčajnom

živote skrze dobre vykonanú prácu. Som presvedčený, že Dielo urobí pre môj národ veľa dobrého. Myšlienka kontinuálnej kresťanskej formácie je veľmi atraktívna. Potrebujeme to.

Ako došlo k vášmu rozhodnutia vstúpiť do seminára?

Aj keď som o tom s nikým nehovoril, táto myšlienka ma prenasledovala dosť dlhý čas. Myslel som si, že nemám na to danosti, ani podmienky, ktoré si takéto vážny záväzok vyžaduje. Dokončil som štúdiá a začal pracovať. Bol som dokonca rok v zahraničí. V Lichtenštajnsku som študoval fenomenológiu na Medzinárodnom filozofickom inštitúte. Jedného dňa sa ma jeden kňaz z čista- jasna opýtal: Chceš sa stať kňazom? Moja okamžitá odpoveď bola nie, ale v tú noc som bol dlho hore. Išiel som späť za oným kňazom a úprimne som mu povedal, že som o tom premýšľal, ale

že sa necítim byť hodným ani silným, aby som sa rozhodol. Vysvetlil mi, že silu dáva Boh, takže koncom roka 2000 som vstúpil do seminára. Budúci rok, ak Boh dá, budem kňazom.

Aká je náboženská situácia v súčasnom Rusku?

Po páde komunizmu v roku 1989 sme začali zažívať skutočnú jar. Dnes sa tento jav preukazuje vo svojich skutočných farbách. Po opadnutí prvých emócií, iba tí, ktorí boli skutočne oddaní, zostávajú verní. V skutočnosti treba povedať, že mnohí prejavujú skutočný záujem o Božie veci.

Ako vychádzajú spolu pravoslávni a katolíci?

Veľa závisí na ľuďom a miestach. V St. Petersburgu napríklad máme dlhú tradíciu tolerancie a ochoty viesť dialóg. Niečo také nemusí existovať v

iných mestách. Minulý rok došlo k zlepšeniu komunikácie a to dáva dôvod na veľkú nádej.

Existujú predsudky voči katolíkom?

Viac ako čokoľvek iné, sú tu mýty a stereotypy. Napríklad, „Kód Da Vinci“ nezanechal žiadne pochybnosti, pokiaľ ide o evanjeliá, ale prispel k zvýšeniu podozrievavosti voči Katolíckej cirkvi. Avšak vďaka rozhovorom a trpezlivosti miznú postupne mnohé nedorozumenia.

O čom snívate teraz?

O tom, že budem slúžiť Rusku ako katolícky kňaz..